

Aan de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Onderwerp

Aanbieding rapport toets verkiezingssoftware

Bij brief van 10 maart 2008 bood u de voorzitter van de Kiesraad de eisen aan voor de programmatuur die gebruikt wordt door de centrale stembureaus bij het berekenen van de uitslag en de zetelverdeling. Deze eisen heeft u ook aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal gestuurd¹. Eén van de eisen luidt dat 'de programmatuur door een onafhankelijke instantie getoetst wordt voordat de centrale stembureaus de programmatuur accepteren en gebruiken' (eis 10).

Inmiddels is het gedeelte van de programmatuur dat door gemeenten en het centraal stembureau (de Kiesraad) bij de verkiezing van de leden van het Europees Parlement wordt gebruikt voor het invoeren van stemtotaal en het berekenen en vaststellen van de uitslag, zowel door de Kiesraad getest als door een onafhankelijke instantie getoetst². Als onafhankelijke instantie treedt op de SIG, de Software Improvement Group uit Amsterdam. Over de keuze voor de SIG is ondermeer contact geweest met de heer prof. dr. B.P.F. Jacobs, indertijd nauw betrokken bij het opstellen van de eisen.

Graag bieden wij u hierbij een exemplaar aan van de eerste twee deelrapporten (bijgevoegd). Wij zijn verheugd u te kunnen melden dat de programmatuur aan alle gestelde eisen voldoet. De conclusie van beide rapporten luidt dat de programmatuur bovengemiddeld scoort op belangrijke kwaliteitsaspecten waaronder ontwerp en modulariteit. Ten aanzien van de documentatie behorend bij de programmatuur wordt opgemerkt dat de (formele) beschrijving van de werking van de software niet voldoende volledig is terwijl ook wordt opgemerkt 'dat deze eis een zeer zware eis is die alleen voor zeer kritieke en lastig wijzigbare software gebruikelijk is'. Inmiddels is ambtelijk met uw ministerie

¹ Kamerstukken II 2007/2008, 31 200 VII, nr. 55.

² Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat de programmatuur die gemeente op 4 juni jongstleden hebben gebruikt, reeds voor die tijd getoetst is.

SECRETARIAAT KIESRAAD

Datum

5 juni 2009

Ons kenmerk

2009-0000307937

Inlichtingen

mw. mr. R. Hoorweg

T 070 - 426 7201

F 070 426 64 89

Uw kenmerk

-

Blad

1 van 2

Aantal bijlagen

2

Bezoekadres

Herengracht 21

2511 EG Den Haag

Postadres

Postbus 20011

2500 EA Den Haag

Internetadres

www.kiesraad.nl

Emailadres

kiesraad@kiesraad.nl

Datum
5 juni 2009

Ons kenmerk
2009-000307937

Onderdeel
Secretariaat Kiesraad

Blad
2 van 2

afgesproken om in gezamenlijk overleg te bezien of deze eis van de formele methode nadere overweging behoeft.

Uiterlijk in het najaar van 2009 zal ook de programmatuur voor de overige verkiezingen zijn getoetst, waarna de SIG een eindrapport zal opmaken.

Uiteraard zult u hiervan een exemplaar ontvangen.

Tot slot kan worden gemeld dat de Kiesraad de broncode van de programmatuur alsmede deze twee deelrapporten en de functionele en technische specificaties inmiddels openbaar heeft gemaakt, eveneens overeenkomstig de eerdergenoemde eisen.

DE KIESRAAD,
voor deze

H.R.B.M. Kummeling,
voorzitter

J. Schipper-Spanninga,
secretaris-directeur